

Ramme for tilsyn i dagtilbud på 0-6 års området

Hvidovre Kommune

Center for Børn og Familier

Godkendt af kommunalbestyrelsen, juni 2017

Indhold

Indledning.....	1
Organiseringen af tilsynet	1
Pædagogisk tilsyn.....	2
Anmeldt pædagogisk tilsyn	2
Uanmeldt pædagogisk tilsyn	3
Løbende pædagogisk tilsyn.....	3
Handlemuligheder på baggrund af pædagogisk tilsyn	3
Øvrige tilsyn	3
Økonomisk tilsyn	3
Brandtilsyn	4
Bygningstilsyn	4
Hygiejnetilsyn.....	4
Legepladstilsyn.....	4
Tilsyn med sygefravær	5
Offentliggørelse af tilsyn	5
Lovgrundlag for tilsyn med dagtilbud.....	5

Indledning

I Hvidovre Kommune har vi fokus på, at alle børn lærer, trives og udvikler sig. Derfor vil vi have dagtilbud af høj kvalitet. Et af redskaberne til at understøtte kvalitetsudviklingen er kommunens tilsyn med dagtilbuddene.

Kommunens tilsynsforpligtigelse er defineret i Dagtilbudsloven, og indebærer at kommunen skal føre pædagogisk tilsyn, tilsyn med de økonomiske forhold, brandtilsyn, bygningstilsyn, legepladstilsyn og hygiejnetilsyn. Tilsynsforpligtigelsen gælder alle dagtilbud, der ligger i Hvidovre Kommune. Dvs. både de kommunale dagtilbud, herunder dagplejen, de selvejende dagtilbud samt private dagtilbud og pasningsordninger.

I denne ramme for tilsyn beskrives det, hvordan Hvidovre Kommune udmønter sin tilsynsforpligtigelse. Rammen skal bidrage til at gøre det tydeligt for forældre, dagtilbuddenes ledelse og medarbejdere, hvori tilsynet består, hvordan det udføres og hvor ofte det gennemføres.

Rammen for tilsyn har særligt fokus på udførelsen af det pædagogiske tilsyn, fordi lovgrundlaget giver kommunerne en væsentlig metodefrihed til at tilrettelægge det pædagogiske tilsyn. Desuden tyder de senere års forskning på området på, at kommunerne med fordel kan anvende det pædagogiske tilsyn til at understøtte kvalitetsudviklingen i højere grad end hidtil.¹

Rammen for tilsyn er godkendt af Kommunalbestyrelsen i Hvidovre Kommune den 20. juni 2017 og er offentliggjort på Hvidovre Kommunes hjemmeside, jf. Dagtilbudslovens bestemmelse herom.

Organiseringen af tilsynet

Tilsynet udføres af relevante fagcentre i Hvidovre Kommune eller af eksterne med særlig ekspertise på området. Udover de lovpligtige tilsyn fører kommunens også tilsyn med dagtilbuddenes sygefravær.

Figuren nedenfor illustrerer hvordan tilsynet i Hvidovre Kommune er organiseret.

---

¹ Se bl.a. ”Pædagogisk tilsyn. Evaluering af kommunernes tilsyn med daginstitutioner”, Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2015.

Pædagogisk tilsyn

Det pædagogiske tilsyn har til formål at sikre, at dagtilbuddene lever op til dagtilbudslovens bestemmelser og til Hvidovre Kommunes mål og rammer for pædagogisk kvalitet, som fremgår af kommunens kvalitetsstrategi på området. Der er derfor en tæt kobling mellem det pædagogiske tilsyn og den gældende kvalitetsstrategi.

Der er tre typer af pædagogisk tilsyn i Hvidovre Kommune:

- Anmeldt pædagogisk tilsyn
- Uanmeldt pædagogisk tilsyn
- Løbende pædagogisk tilsyn

Rammen for det pædagogiske tilsyn er den samme for alle dagtilbud; kommunale daginstitutioner, den kommunale dagpleje, selvejende daginstitutioner og private daginstitutioner.

Udover det pædagogiske tilsyn med den kommunale dagpleje fører kommunens dagplejepædagoger tilsyn med dagplejerne hver 6.-8. uge. Dagplejepædagogerne fører ligeledes tilsyn med de private dagplejere og pasningsordninger.

Anmeldt pædagogisk tilsyn

I Hvidovre Kommune er det de pædagogiske konsulenter i Center for Børn og Familier, der gennemfører tilsyn i dagtilbuddene. I Hvidovre Kommune gennemføres anmeldt pædagogisk tilsyn i dagtilbud hvert andet år. Når en runde pædagogiske tilsyn er afsluttet, orienteres Børne- og Undervisningsudvalget om resultaterne af tilsynet.

De anmeldte pædagogiske tilsyn er karakteriseret ved systematik, ensartethed, gennemsigtighed og tydelighed. Det betyder, at alle dagtilbud modtager tilsyn på samme grundlag, at alle relevante emner indgår, og at det er tydeligt for dagtilbuddene, hvordan tilsynet gennemføres.

Tilsynet er dialogbaseret og baserer sig på både foreliggende skriftligt materiale, input fra dagtilbuddet og den tilsynsførende pædagogiske konsulenters observationer. I tilsynet inddrages såvel dagtilbudsledelse, medarbejdere og bestyrelse. På baggrund af tilsynet udarbejdes en tilsynsrapport, der bl.a. indeholder en række fokuspunkter for den videre udvikling af dagtilbuddet.

Tilsynskoncept

Nærværende ramme er uddybet i et tilsynskoncept for de anmeldte pædagogiske tilsyn.

Tilsynskonceptet er kendt af dagtilbuddene, så der er fuld gennemsigtighed i tilsynsprocessen.

Konceptet består af:

- En procedurebeskrivelse for pædagogiske tilsyn, der beskriver den proces, som gennemføres i forbindelse med hvert enkelt tilsyn.
- En skabelon for institutionsprofilen, som anvendes til den informationsindsamling, der sker i det enkelte dagtilbud forud for tilsynet
- En observationsramme for tilsynet, der beskriver de observationer i form af tegn, som den tilsynsførende pædagogiske konsulent fokuserer på ved sit tilsynsbesøg
- En skabelon for tilsynsrapporten, som anvendes som skabelon til den tilsynsrapport, som den tilsynsførende pædagogiske konsulent skriver på baggrund af tilsynet.

Tilsynskonceptet kan ses på Hvidovre Kommunes hjemmeside.

Uanmeldt pædagogisk tilsyn

I Hvidovre Kommune kan uanmeldte pædagogiske tilsyn forekomme i to situationer:

- Center for Børn og Familier modtager en henvendelse eller information om et dagtilbud, der gør, at der skal gennemføres et uanmeldt pædagogisk tilsyn for at undersøge de forhold, som henvendelsen eller information drejer sig om.
- Center for Børn og Familier vurderer på baggrund af det løbende pædagogiske tilsyn (se nedenfor) eller som konsekvens af kritisable forhold ved et anmeldt pædagogisk tilsyn, at der er behov for at følge dagtilbuddet tæt i en periode. Dette kan bl.a. ske via uanmeldt tilsyn.

Det er en pædagogisk konsulent, der gennemfører uanmeldt pædagogisk tilsyn.

Løbende pædagogisk tilsyn

I Hvidovre Kommune udgøres det løbende pædagogiske tilsyn af det daglige samarbejde mellem Center for Børn og Familier og dagtilbuddene. Det vil primært sige dagtilbuddenes ledelse, centerledelsen, de pædagogiske konsulenter og øvrige medarbejdere i centret.

Eksempler på det løbende pædagogiske tilsyn er:

- Opfølgning på pædagogiske læreplaner
- Dagtilbudsledermøder og deltagelse i netværksmøder
- Pædagogiske konsulenter opfølgning på forældrehenvendelser i dialog med dagtilbudsledelsen
- Deltagelse i projekter og udviklingsarbejder
- Henvendelser fra pladsanvisningen og øvrige samarbejdspartnere
- Indberetninger fra dagtilbud om forhold, der kan give anledning til kritik. Som eksempel kan nævnes børn, der forlader et dagtilbud, uden medarbejdernes viden.
- Resultater af forældretilfredsundersøgelsen, der gennemføres hvert andet år
- Det kontinuerlige samarbejde mellem dagtilbuddet og den tilknyttede pædagogiske konsulent

Det løbende pædagogiske tilsyn vedrører udelukkende de kommunale dagtilbud og de selvejende dagtilbud.

Handlemuligheder på baggrund af pædagogisk tilsyn

I forbindelse med tilsynssamtalen kan dagtilbuddet og den tilsynsførende pædagogiske konsulent aftale en række tiltag, der skal adressere de fokuspunkter og indsatsområder, som identificeres i forbindelse med tilsynet. Disse vil fremgå af tilsynsrapporten. Der er mulighed for, at den pædagogiske konsulent eller en vejleder fra kommunens pædagogiske vejlederkorps indgår i et samarbejde med dagtilbuddet om de aftalte tiltag.

Den tilsynsførende pædagogiske konsulent følger op på de aftalte tiltag via det løbende pædagogiske tilsyn, ved et uanmeldt pædagogisk tilsyn eller i forbindelse med det næste anmeldte pædagogiske tilsyn.

Øvrige tilsyn

Økonomisk tilsyn

Der føres økonomisk tilsyn med de kommunale dagtilbud. Det sker via en gennemgang af de månedlige budgetopfølgninger, som foretages af Center for Børn og Familier. Såfremt der er forhold, der kræver særlig opmærksomhed drøfter centerchefen og dagtilbudslederen dagtilbuddets forbrug i forhold til

dagtilbuddets budget og øvrige vilkår. Centerchefen kan bede dagtilbuddet om at udarbejde en handleplan, hvis der er behov for det.

Der føres økonomisk tilsyn med de selvejende dagtilbud i forbindelse med den årlige aflæggelse af regnskab for dagtilbuddet. Ved over- eller underforbrug skal dagtilbuddets bestyrelse redegøre for, hvordan forbruget tilpasses de budgetmæssige forudsætninger.

Kommunen fører ikke økonomisk tilsyn med private dagtilbud.

Brandtilsyn

Hovedstadens Beredskab har ansvaret for at gennemføre brandtilsyn, som udføres af en certificeret brandinspektør, og baserer sig på retningslinjer og forskrifter fra Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut (DBI).

Brandinspektøren udarbejder en rapport på baggrund af tilsynet, som sendes til dagtilbuddet. Dagtilbuddet skal herefter udbedre evt. mangler. Dagtilbuddet kan gå i dialog med Center for Trafik og Ejendomme om dette.

Brandtilsyn gennemføres en gang om året i alle dagtilbud.

Bygningstilsyn

Bygningstilsynet gennemføres af Center for Trafik og Ejendomme, og har fokus på den generelle bygningsmæssige stand, tekniske installationer og klimaskærm. Behov for forbedringer mv. indgår i kommunens generelle proces for vedligeholdelse af bygninger.

Der gennemføres bygningstilsyn ca. hvert andet år med de kommunale dagtilbud og i de selvejende dagtilbud, hvor kommunen har ansvaret for driften af bygningen. I øvrige dagtilbud føres ikke bygningstilsyn, da disse dagtilbud selv er ansvarlig for deres bygninger.

Hygiejnetilsyn

Hygiejnetilsynet udføres af Sundhedsplejen, og baserer sig på Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne og sundhed i daginstitutioner.

Hvis der er forhold, der skal rettes op på, skal dagtilbuddet udarbejde en handleplan. Sundhedsplejen sender handleplanen til de pædagogiske konsulenter i Center for Børn og Familier til orientering.

Ved Sundhedsplejens næste hygiejnetilsyn indgår opfølgning på handleplanen. Ved meget kritisable forhold, der ikke bringes i orden, kan Sundhedsplejen rette henvendelse til Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst (den tidligere embedslægeinstitution).

Der gennemføres hygiejnetilsyn en gang om året i alle dagtilbud.

Legepladstilsyn

Legepladstilsynet udføres af en certificeret legepladsinspektør. Tilsynet baserer sig på kravene i Dansk Standard/Europæisk Norm DS/EN 1176 af 2008, som er de alment anerkendte krav på dette område.

På baggrund af legepladstilsynet afleverer legepladsinspektøren en rapport over legepladsens tilstand og sikkerhed samt forslag til forbedringer til Center for Børn og Familier. Hvis der er forhold, som skal udbedres indledes dialog mellem Center for Børn og Familier og dagtilbuddet.

Der gennemføres legepladstilsyn en gang om året i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Der gennemføres ikke legepladstilsyn i private dagtilbud.

Tilsyn med sygefravær

Der gennemføres tilsyn med sygefraværet via udtræk fra kommunens fraværsregistrering, som Center for Børn og Familier gennemgår. Hvis der er dagtilbud, hvor sygefraværet er højere end 5 pct., skal dagtilbuddet udarbejde en handleplan for at nedbringe sygefraværet, jf. kommunens sygefraværspolitik. Tilsynet med sygefravær sker kvartalsvis.

Der føres kun tilsyn med sygefraværet i de kommunale dagtilbud.

Offentliggørelse af tilsyn

Konklusionen på rapporter fra anmeldte og uanmeldte pædagogiske tilsyn er tilgængelige på dagtilbuddenes hjemmesider. De fulde rapporter indgår som bilag i den sag, der forelægges Børne- og Undervisningsudvalget, når en runde tilsyn er gennemført.

Lovgrundlag for tilsyn med dagtilbud

Kommunens tilsynsforpligtelse fremgår af Dagtilbudslovens § 5 (lov nr. 748 af 20. juni 2016):

§ 5. Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet af tilbuddene efter denne lov og den måde, hvorpå opgaverne udføres, herunder at de mål og rammer, der er fastsat efter § 3, efterleves. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre rammerne for tilsynet.

Tilsynsforpligtelsen er uddybet i vejledningen til Dagtilbudsloven kapitel 8 (vejledning nr. 9109 af 27. februar 2015):

Kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelse retter sig både mod det indholdsmæssige i dagtilbuddene, samt på hvilken måde opgaverne udføres i dagtilbuddene. Herunder falder også tilsyn med de økonomiske forhold i dagtilbuddet, legepladssikkerhed, brandforhold, hygiejne og sundhed.

Dog har kommunalbestyrelsen for så vidt angår privatinstitutioner ikke som led i tilsynsforpligtelsen et ansvar for privatinstitutionens økonomi og rentabilitet.

Kernen i tilsynsforpligtelsen er, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for og pligten til at holde sig informeret om indhold og fremgangsmåde i dagtilbuddene, samt til at forholde sig til denne information i forhold til opgaver, formål og gældende lov.

Tilsynet skal sikre, at kommunens dagtilbud praktiseres i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet, og at den ydelse, som dagtilbuddet leverer til forældre og børn, er i overensstemmelse med det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har besluttet er gældende i kommune